

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Rozwoju

2013/0205(NLE)

18.12.2013

OPINIA

Komisji Rozwoju

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia dobrowolnej umowy o partnerstwie pomiędzy Unią Europejską i Republiką Indonezji dotyczącej egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa oraz handlu produktami z drewna wprowadzanymi na terytorium Unii Europejskiej (11767/1/2013 – C7-0344/2013 – 2013/0205(NLE))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Kriton Arsenis

PA_Leg_Consent

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Dobrowolna umowa o partnerstwie między Republiką Indonezji a Unią Europejską, podpisana w dniu 30 września 2013 r., ma na celu zwalczanie handlu nielegalnie pozyskiwanym drewnem poprzez ustanowienie systemu zezwoleń w celu kontroli legalności przywozu drewna do UE w ramach partnerstwa FLEGT (plan działań UE na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa).

Umowy FLEGT są najbardziej przejrzystymi spośród umów partnerskich zawieranych przez Unię Europejską. FLEGT stanowi cenne narzędzie w dziedzinie gospodarki leśnej, ponieważ wprowadza odpowiednie procesy konsultacji, które sprzyjają skutecznemu udziałowi szerokiego grona zainteresowanych podmiotów – w tym organizacji społeczeństwa obywatelskiego w krajach partnerskich – w kształtowaniu i wdrażaniu polityki. W ten sposób procesy FLEGT skutkują umacnianiem dialogu między zainteresowanymi podmiotami, obroną interesów społeczności rdzennych i zamieszkujących lasy, zwiększeniem przejrzystości i zwalczaniem korupcji. Jednocześnie FLEGT przestrzega suwerennych praw krajów będących producentami, traktując ich jako równych partnerów w tym procesie.

Nielegalne pozyskiwanie drewna szkodzi odpowiedzialnej gospodarce leśnej, sprzyja korupcji i zmniejsza dochód kraju będącego producentem (szacuje się, że w okresie 2007–2011 Indonezja straciła ok. 7 mld USD): ma to poważne konsekwencje gospodarcze i społeczne dla osób ubogich i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Dobrowolna umowa o partnerstwie dąży do wyeliminowania źródłowych przyczyn nielegalności, czyli m.in. korupcji i braku jasności w kwestii praw do gruntów.

W Indonezji znajduje się trzeci co do wielkości na świecie las tropikalny (944 tys. km²), który zajmuje ponad połowę powierzchni lądowej kraju, w tym jedno z ostatnich na świecie nienaruszonych i nieprzeciętych drogami obszarów leśnych. Sprawia to, że indonezyjskie lasy, z uwagi na różnorodność biologiczną, mają globalne znaczenie. Jednocześnie lasy te, ze względu na pochłanianie i składowanie dwutlenku węgla, są bardzo istotne dla globalnej walki ze zmianą klimatu. Mimo to Indonezja plasuje się na trzecim miejscu na świecie pod względem utraty obszarów leśnych w ujęciu netto. Szybkie wylesianie i niszczenie torfowisk spowodowało, że kraj ten stał się również trzecim na świecie emitentem gazów cieplarnianych. Jako że zmiana klimatu w coraz większym stopniu staje się przyczyną głodu, ubóstwa, chorób i emigracji, przedmiotowa umowa ma dla Komisji Rozwoju szczególne znaczenie.

Dobrowolna umowa o partnerstwie wyznacza nowy standard gospodarowania indonezyjskimi lasami, ale jej wpływ na wylesianie może pozostać ograniczony, jako że UE jest odbiorcą jedynie ok. 10% wartości eksportu. Indonezja planuje jednak stosować swój system zapewniania legalności drewna do całego swojego wywozu drewna komercyjnego i produktów z drewna – także poza UE. Do opracowania pozostają jeszcze osobne kontrole weryfikujące legalność importowanego drewna.

Indonezja rozpoczęła wdrażanie swojego systemu zapewniania legalności drewna – SVLK – we wrześniu 2010 r., inicjując program kontroli i tworzenia zdolności w sektorze leśnictwa. Komisja Rozwoju podkreśla, że jest istotne, aby SVLK był w pełni operacyjny, zanim zacznie

się wydawać zezwolenia na wywóz w ramach FLEGT. Obecnie system ten nie spełnia norm wymaganych do zapewnienia jego skuteczności i integralności. W systemie SVLK powinna istnieć możliwość śledzenia pochodzenia drewna aż po poziom koncesji leśnej objętej licencją lub lasu prywatnego działającego zgodnie z indonezyjskim prawem. Grupy ekologów i organizacje praw człowieka krytykują indonezyjski proces przyznawania koncesji, który doprowadził ich zdaniem do przekształcenia cennych lasów pierwotnych. Obecnie w ramach systemu SVLK nie prowadzi się kontroli przekształceń lasów, która mogłaby legalizować ten proces.

W niedawnym raporcie organizacji Human Rights Watch pt. „The Dark Side of Green Growth” (Ciemna strona zielonego wzrostu) wskazano poważne niedociągnięcia systemu SVLK, zwłaszcza jego niezdolność do zapobiegania naruszaniu praw do gruntów: proces kontroli nie gwarantuje, że zezwolenia wydawane przez rząd dotyczą gruntów wolnych od wcześniejszych roszczeń, że firmy zrekompensowały społecznościom utratę ziemi lub uzyskały przed rozpoczęciem działalności ich niewymuszoną, wcześniejszą i świadomą zgodę. W Indonezji powszechne są spory o ziemię związane z koncesjami na wyręb i nasadzenia, a wspomniane przeoczenie jest poważnym brakiem certyfikacji SVLK.

Jednym z głównych atutów indonezyjskiego systemu SVLK jest nadanie grupom społeczeństwa obywatelskiego i obywatelom odpowiedzialności dotyczącej zgłaszania zastrzeżeń co do kontroli. Należy jednak zwiększyć umiejętności w zakresie monitorowania i zapewnić bezpieczeństwo osób wykonujących to zadanie.

Komisja Rozwoju pragnie zachęcić rząd Indonezji, aby wdrażając dobrowolną umowę o partnerstwie, wykazał zdecydowaną wolę polityczną w perspektywie udoskonalonej gospodarki leśnej oraz uznawania praw własności społeczności rdzennych i zamieszkujących w lasach.

Komisja Rozwoju wzywa Komisję Europejską do dopilnowania, aby niedociągnięcia systemu SVLK zostały usunięte i aby system ten był w pełni sprawny przed wydaniem jakiegokolwiek zezwolenia dotyczącego indonezyjskich produktów z drewna w ramach FLEGT. Tylko pod tym warunkiem Komisja Rozwoju zaleca wydanie zgody na zawarcie dobrowolnej umowy o partnerstwie.

*****

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o zalecenie Parlamentowi wyrażenia zgody.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	18.12.2013
Wynik głosowania końcowego	+: 18 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Catherine Grèze, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Kriton Arsenis, Santiago Fisas Ayxela, Isabella Lövin
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Jolanta Emilia Hibner